

УДК 339.56(477:438:474):[339.923:061.1ЄС]
JEL Classification: F15; P33; O52
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-8-80-87>

ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ, ПОЛЬЩІ ТА КРАЇН БАЛТІЇ В КОНТЕКСТІ РОЗШИРЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

© 2025 ШУБА М. В., МАКАРЧУК К. О.

УДК 339.56(477:438:474):[339.923:061.1ЄС]
JEL Classification: F15; P33; O52

Шуба М. В., Макаrchук К. О. Зовнішньоторговельні відносини України, Польщі та країн Балтії в контексті розширення Європейського Союзу

Метою статті є визначення сучасного стану й особливостей зовнішньоторговельних відносин України, Польщі та країн Балтії в контексті розширення Європейського Союзу. У 2004 році, коли Польща, Литва, Латвія та Естонія приєдналися до ЄС, для них з'явилися нові можливості для доступу до європейського ринку, фінансових ресурсів і механізмів спільної торговельної політики, що сприяло зростанню експорту, диверсифікації торговельних зв'язків та модернізації інституційного середовища нових країн-членів. Для визначення сучасного стану й особливостей зовнішньоторговельних відносин України, Польщі та країн Балтії у роботі проаналізовано динаміку та товарну структуру двосторонньої торгівлі України з Польщею та країнами Балтії у 2014–2024 роках. Дослідження виявляє значну асиметрію у торговельному співробітництві: серед балтійських країн Литва домінує як основний торговельний партнер України, тоді як торгівля з Латвією та Естонією залишається на периферійному рівні. Основними товарними позиціями українського експорту є деревина та вироби з неї, хімічна продукція. У структурі імпорту переважають мінеральне паливо, нафтопродукти, риба та морепродукти. Торговельні відносини України з Польщею характеризуються значно більшими масштабами й інтенсивністю порівняно з балтійським напрямом. Експорт до Польщі демонстрував зростання до 2022 року з подальшим скороченням через воєнні дії. Основними експортними товарами є чорні метали та рослинні олії, імпортними – мінеральне паливо та транспортні засоби. Польща як член ЄС демонструє значно більші обсяги торгівлі з балтійськими країнами порівняно з українсько-балтійським співробітництвом, що підтверджує переваги членства у спільному європейському ринку. Зроблено висновок про необхідність диверсифікації географічної структури експорту України, активізації економічного діалогу з балтійськими країнами та використання досвіду Польщі і країн Балтії як модельного прикладу інтеграції до європейського ринку.

Ключові слова: зовнішньоторговельні відносини, експорт, імпорт, Україна, Польща, країни Балтії, євроінтеграція, ЄС.

Рис.: 6. **Бібл.:** 10.

Шуба Марина Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: marinashuba@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2581-6914>

Researcher ID: https://www.researchgate.net/profile/Marina_Shuba

Макарчук Катерина Олексіївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: k.makarchuk@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7712-3071>

UDC 339.56(477:438:474):[339.923:061.1ЄС]
JEL Classification: F15; P33; O52

Shuba M. V., Makarchuk K. O. Foreign Trade Relations of Ukraine, Poland and the Baltic Countries in the Context of European Union Enlargement

The aim of the article is to determine the current state and characteristics of the foreign trade relations of Ukraine, Poland, and the Baltic countries in the context of the European Union's enlargement. In 2004, when Poland, Lithuania, Latvia, and Estonia joined the EU, new opportunities emerged for them to access the European market, financial resources, and mechanisms of the common trade policy, which facilitated export growth, diversification of trade links, and modernization of the institutional environment of the new EU Member States. To assess the current state and characteristics of Ukraine's foreign trade relations with Poland and the Baltic countries, the study analyzes the dynamics and commodity structure of Ukraine's bilateral trade with Poland and the Baltic countries from 2014 to 2024. The research reveals a significant asymmetry in trade cooperation: among the Baltic countries, Lithuania dominates as Ukraine's main trading partner, while trade with Latvia and Estonia remains at a peripheral level. The main commodity items of Ukrainian exports are timber and wood products, as well as chemical products. The import structure is dominated by mineral fuels, petroleum products, fish, and seafood. Ukraine's trade relations with Poland are characterized by significantly larger scale and intensity compared to the Baltic direction. Exports to Poland grew until 2022, followed by a decline due to the ongoing military actions. The main export goods are ferrous metals and vegetable oils, and the main imports are mineral fuels and vehicles. As an EU member, Poland shows much higher trade volumes with the Baltic countries compared to Ukrainian-Baltic cooperation, which confirms the benefits of membership in the common European market. It is concluded that it is necessary to diversify the geographic structure of Ukraine's exports, strengthen economic dialogue with the Baltic countries, and use the experience of Poland and the Baltic countries as a model for integration into the European market.

Keywords: foreign trade relations, exports, imports, Ukraine, Poland, Baltic states, European integration, EU.

Fig.: 6. **Bibl.:** 10.

Shuba Maryna V. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Economic Relations and Logistics, V. N. Karazin Kharkiv National University (4 Svobody Square, Kharkiv, 61022, Ukraine)

Трансформаційні процеси у сфері міжнародної торгівлі, детерміновані послідовними етапами розширення Європейського Союзу, актуалізують необхідність комплексного дослідження еволюції зовнішньоторговельних відносин між країнами, що перебувають на різних стадіях європейської інтеграції. Особливої наукової значущості набуває аналіз специфіки торговельних взаємозв'язків України, яка на сучасному етапі реалізує стратегію наближення до євроатлантичних структур, із країнами Центрально-Східної Європи, що успішно завершили процес інтеграції до ЄС протягом 2004–2007 років.

Актуальність дослідження зумовлена декількома фундаментальними чинниками. По-перше, інтенсифікація глобалізаційних процесів і формування мегарегіональних інтеграційних угруповань трансформують архітектуру міжнародних економічних відносин, створюючи нові можливості та виклики для країн, що прагнуть інтеграції до європейського економічного простору. По-друге, геополітичні трансформації у регіоні Центрально-Східної Європи та зміна векторів зовнішньоекономічної політики досліджуваних країн потребують аналізу їхнього впливу на динаміку та структуру двосторонніх торговельних відносин.

Ступінь розробленості досліджуваної проблематики у науковій літературі характеризується неоднорідністю підходів та акцентів. Специфіку розширення ЄС та його наслідки для торговельних відносин досліджували, наприклад, Р. Болдвін та Ч. Виплож [1], акцентуючи увагу на механізмах створення та відхилення торгівлі у контексті формування митного союзу та єдиного ринку.

Різноманітні аспекти зовнішньоторговельних відносин України, Польщі та країн Балтії досліджували багато науковців. Так, М. Диха, В. Диха та Г. Конечний [2] досліджували українсько-польські зовнішньоторговельні відносини, зазначаючи важливість зовнішньополітичної підтримки України Польщею та подальшого розвитку економік на інноваційній основі, а також узагальнюючи основні проблеми, загрози та перспективи подальшої зовнішньоторговельної співпраці між Україною та Польщею.

Ю. Полякова, О. Шайда, Н. Дребот та М. Миронова присвятили своє дослідження аналізу характеристики та перспективи розвитку зовнішньої торгівлі України з країнами – членами ЄС як ключовими торговельними партнерами. Авторами було визначено найбільших країн-партнерів та основні товарні групи у зовнішній торгівлі України з країнами ЄС. Результати дослідження свідчать про важливість використання потенційних можливостей інтеграції в європейські ринки та пріоритет європейського співробітництва у зовнішньоекономічній політиці України [3].

Т. Хаджилій та А. Неделчева [4] проаналізували зовнішню торгівлю країн Балтії та розглянули вплив війни в Україні на економічний розвиток цих країн.

А. Амброзьяк у своєму дослідженні мав на меті визначити зміни у географічній та товарній структурі експорту та імпорту Польщі з-за меж ЄС з моменту вступу до ЄС [5]. Було проаналізовано зміни у вартості зовнішньої торгівлі Польщі з партнерами поза ЄС, а також індекси, що показують концентрацію торгівлі Польщі та подібність або відмінності із середнім показником по ЄС. Було визначено тенденції у торгівлі Польщі з країнами поза ЄС, які свідчать про її більшу подібність до середнього показника по ЄС, що є наслідком інтеграції з ЄС та вищої диверсифікації складу партнерів поза ЄС.

Водночас, незважаючи на значний обсяг наукових публікацій, недостатньо дослідженими залишаються питання зовнішньоторговельних відносин України, Польщі та країн Балтії у контексті розширення Європейського Союзу.

Метою дослідження є визначення сучасного стану та особливостей зовнішньоторговельних відносин України, Польщі та країн Балтії у контексті розширення Європейського Союзу.

Польща та країни Балтії приєдналися до ЄС у 2004 році, що відкрило перед ними нові можливості для доступу до європейського ринку, фінансових ресурсів та механізмів торговельної політики. Інтеграція до митного союзу ЄС сприяла зростанню їхнього експорту, диверсифікації тор-

говельних зв'язків і покращенню інституційного середовища [6].

Логічним наслідком вступу до ЄС стало глибоке переформатування торговельних потоків. Балтійські країни ще з 1990-х рр. намагалися переорієнтувати свій експорт із ринків росії на ринки ЄС [7]. Наприклад, вагома частка литовського та латвійського експорту надходила до скандинавських та інших європейських країн, а енергетична залежність від РФ значно знизилася. Польща, яка почала інтеграцію наприкінці 1991 р. Європейською угодою з ЄС [8], після 2004 року прискорила зростання промислового виробництва і експорту.

Вступ до ЄС дозволив Польщі переорієнтувати експортно-орієнтовану економіку на внутрішній ринок Союзу, що підтверджує високий рівень її євроінтеграції.

Розширення ЄС у 2004 році було каталізатором структурних змін: Польща і країни Балтії при-

скорили перехід до ринкової економіки західного зразка, збільшили частку високотехнологічного експорту та поглибили економічну взаємодію з іншими членами ЄС. Водночас країни були змушені коригувати внутрішню політику на користь європейських стандартів і норм, що забезпечило їх успішну довгострокову інтеграцію.

Дослідження динаміки зовнішньоторговельних відносин України з балтійськими державами протягом 2014–2024 років засвідчує неоднорідний характер торговельного співробітництва та значну асиметрію у розподілі товарних потоків між окремими країнами регіону.

Аналіз експортних потоків України до країн Балтії (рис. 1) демонструє домінуючу роль Литви як ключового торговельного партнера серед балтійських держав. Водночас експорт до Латвії та Естонії залишався на значно нижчому рівні.

Що стосується товарної структури експорту, то основними товарними позиціями українського експорту до Литви у 2024 році були:

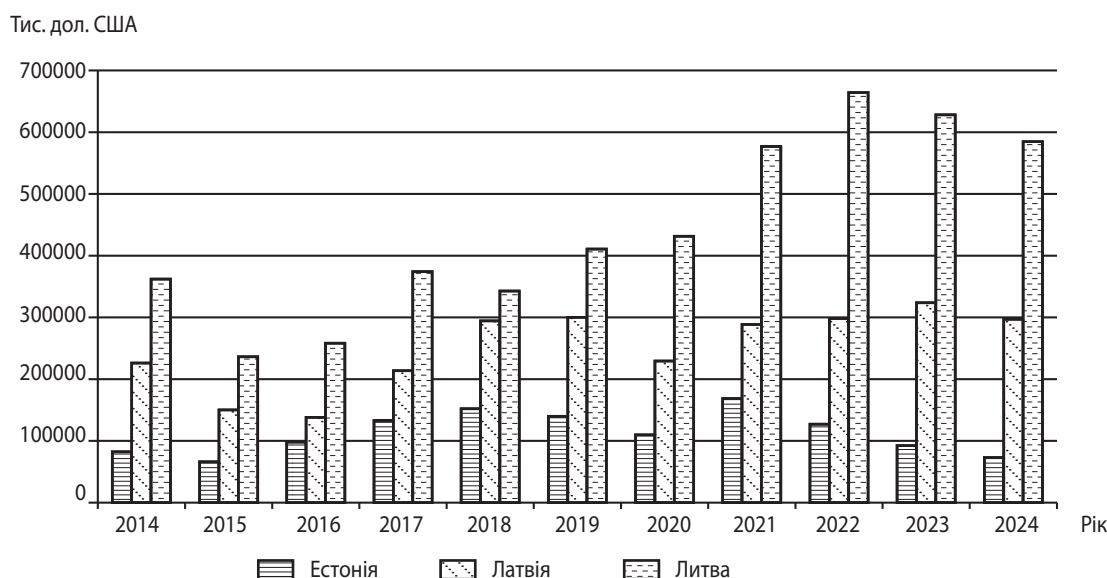

Рис. 1. Динаміка експорту України до країн Балтії, тис. дол. США

Джерело: складено авторами за матеріалами [9].

- ✦ деревина та вироби з неї, деревне вугілля (74 792 тис. дол. США);
- ✦ алкогольні та безалкогольні напої та оцет (73 901 тис. дол. США);
- ✦ жири та олії тваринного або рослинного походження та продукти їх розщеплення (45 763 тис. дол. США).

До Латвії Україна найбільше експортувала:

- ✦ хімічну продукцію (45 548 тис. дол. США);
- ✦ органічні хімічні сполуки (38 388 тис. дол. США);
- ✦ деревину та вироби з неї, деревне вугілля (25 722 тис. дол. США).

Естонія переважно імпортує з України:

- ✦ деревину та вироби з неї, деревне вугілля (10 863 тис. дол. США);
- ✦ електричні машини та обладнання (5 138 тис. дол. США);
- ✦ меблі, постільні речі, матраци (4 572 тис. дол. США) [9].

Структура імпортних потоків України з балтійських країн (рис. 2) характеризується ще більш вираженою концентрацією на литовському напрямі. Імпорт з Литви демонстрував зростання протягом періоду 2014–2024 років. Така

динаміка відображає зростаючу роль литовських товарів на українському ринку та поглиблення торговельно-економічних зв'язків між країнами.

Найбільша частка в товарній структурі литовського імпорту до України у 2024 році припала на:

- ✦ мінеральне паливо, нафту та продукти їх перегонки, бітумінозні речовини; воски мінеральні (792 628 тис. дол. США);
- ✦ електричні машини та обладнання (85 468 тис. дол. США);
- ✦ пластмаси та вироби з них (75 558 тис. дол. США) [9].

Імпорт з Латвії та Естонії характеризується значно меншими масштабами та повільнішими темпами зростання, що свідчить про периферійний характер торговельних відносин України з даними державами у загальній структурі балтійського напряму зовнішньоекономічного співробітництва.

Україна переважно імпортувала з Естонії:

- ✦ рибу та ракоподібних, молюсків та інших водяних безхребетних (75 558 тис. дол. США);
 - ✦ засоби наземного транспорту (крім залізничного або трамвайного рухомого складу) (15 985 тис. дол. США);
 - ✦ електричні машини та обладнання (10 149 тис. дол. США).
- Латвія у 2024 році переважно експортувала до України:
- ✦ інструменти та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, вимірювальні тощо (24 884 тис. дол. США);
 - ✦ готові продукти з м'яса, риби або ракоподібних, молюсків або інших водних безхребетних (19 813 тис. дол. США);
 - ✦ фармацевтичну продукцію (15 989 тис. дол. США) [9].

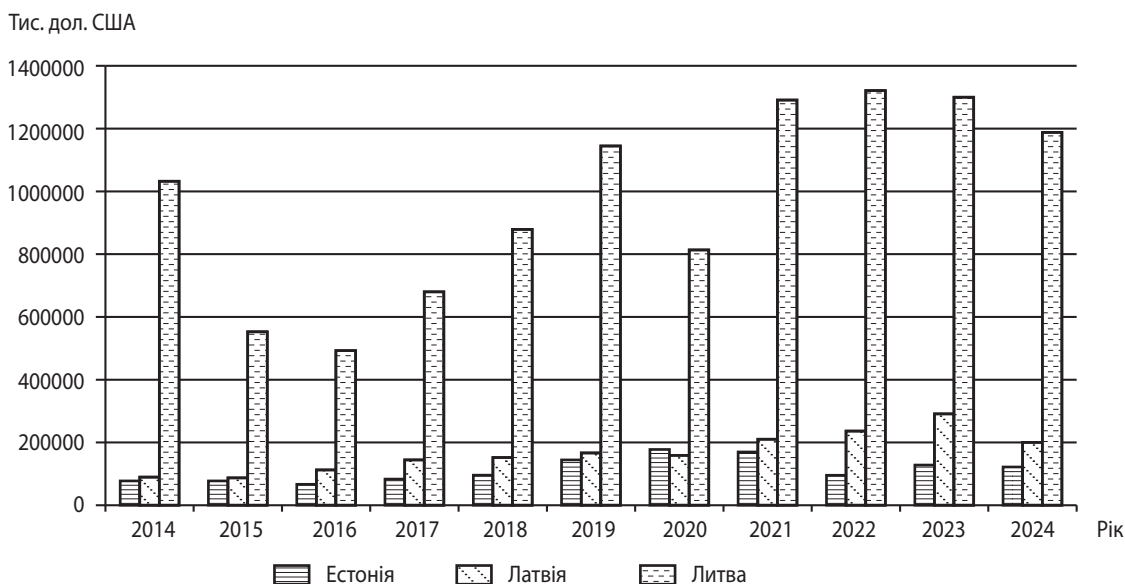

Рис. 2. Динаміка імпорту України з країн Балтії, тис. дол. США

Джерело: складено авторами за матеріалами [9].

Виявлені тенденції свідчать про необхідність диверсифікації географічної структури торгівлі України з балтійським регіоном та активізації торговельно-економічного діалогу з Латвією та Естонією з метою реалізації наявного потенціалу взаємовигідного співробітництва. Водночас досвід торговельних відносин з Литвою може слугувати модельним прикладом для розширення економічної взаємодії з іншими країнами-членами ЄС у регіоні Центрально-Східної Європи.

Дослідження двосторонніх торговельних відносин між Україною та Польщею протягом 2014–2024 років засвідчує інтенсивний характер економічного співробітництва та значні масштаби то-

варообороту, що суттєво перевищують показники торгівлі України з балтійськими країнами.

Динаміка українського експорту до Польщі характеризується загальною висхідною траєкторією з періодичними коливаннями, зумовленими макроекономічними та геополітичними факторами (рис. 3). Особливо інтенсивне зростання спостерігалося у 2021–2022 роках, коли експорт збільшився майже удвічі порівняно з попередніми роками. У 2023–2024 роках експорт України до Польщі скоротився, що було зумовлено скороченням експортних можливостей України через бойові дії на її території, які призвели до руйнуван-

ня багатьох підприємств, що негативно вплинуло на обсяги виробництва та експорту, а необхідність переорієнтації експортних потоків на альтернативні маршрути призвела до збільшення транспортних витрат та затримки поставок.

У товарній структурі експорту України до Польщі у 2024 році домінували:

- ✦ чорні метали (751 808 тис. дол. США);
- ✦ жири та олії тваринного або рослинного походження (646 462 тис. дол. США);
- ✦ руди, шлак і зола (503 692 тис. дол. США) [9].

Структура імпорتنних потоків демонструє ще більш виражену динаміку зростання (рис. 4). Імпорт з Польщі збільшився з 2,8 млн дол. США у 2014 році до майже 7 млн дол. США

у 2024 році, що становить приріст на 146%. Характерною особливістю є стабільніший характер зростання імпорту порівняно з експортом, що свідчить про стійкий попит української економіки на польські товари та послуги. У товарній структурі імпорту України з Польщі переважало:

- ✦ паливо мінеральне, нафта і продукти її перегонки (1 436 317 тис. дол. США);
- ✦ засоби наземного транспорту (крім залізничного) (571 269 тис. дол. США);
- ✦ пластмаси і вироби з них (480 339 тис. дол. США) [9].

Загальні обсяги товарообороту між Україною та Польщею підтверджують стратегічне значення польського напрямку для української зовнішньої торгівлі та свідчать про високий ступінь економічної взаємозалежності між країнами.

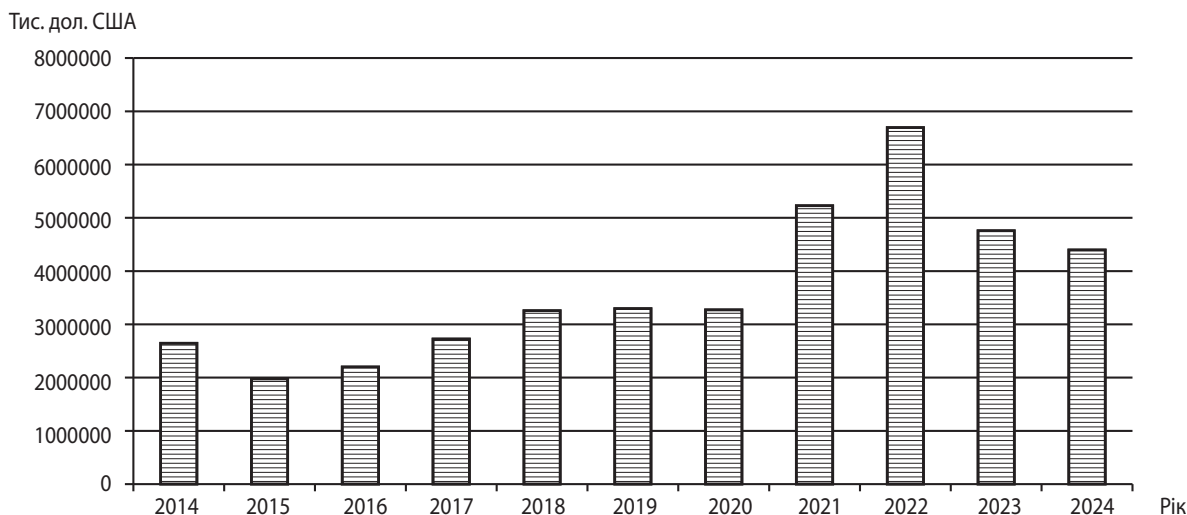

Рис. 3. Динаміка експорту України до Польщі, тис. дол. США

Джерело: складено авторами за матеріалами [9].

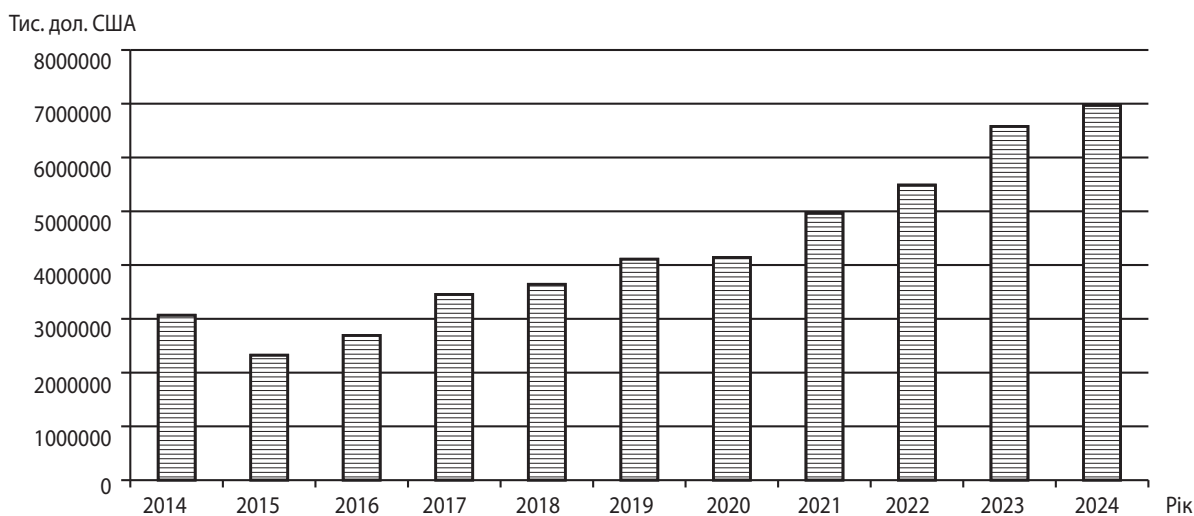

Рис. 4. Динаміка імпорту України з Польщі, тис. дол. США

Джерело: складено авторами за матеріалами [9].

Дослідження торговельних відносин між Польщею та балтійськими державами протягом 2014–2024 років демонструє високий ступінь інтеграції в межах єдиного європейського ринку та значно більші масштаби взаємної торгівлі порівняно з українсько-балтійським напрямом.

Після підписання Угоди про асоціацію Україна почала поступово наближувати своє законодавство до стандартів ЄС і реалізовувати поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі із ЄС. Це відкрило нові можливості експорту українських товарів до Польщі та балтійських країн завдяки ліквідації митних бар'єрів і глибшій регуляторній гармонізації. Наслідком стало збільшення питомої ваги європейського ринку в географічній структурі українського експорту. За таких умов розширюються логістичні коридори та модернізуються транспортні маршрути.

Співпраця України, Польщі і країн Балтії в торгівлі активно посилюється через багатосторонні платформи та інфраструктурні проекти. Зокрема, Україна долучена до Ініціативи трьох морів (Three Seas Initiative), що об'єднує Балтійське, Чорне та Адриатичне узбережжя. На думку експертів, інтеграція з цим транспортним коридором та новими маршрутами через Балтійське море сприятиме збільшенню експортних можливостей України [10].

Аналіз експортних потоків Польщі до країн Балтії (рис. 5) засвідчує домінування Литви як основного реципієнта польських товарів серед балтійських країн. Експорт до Латвії демонструє не стрімке, але стабільне зростання з досягненням максимальних значень у 2022–2023 роках. Найменші обсяги експорту спостерігаються у відносинах з Естонією.

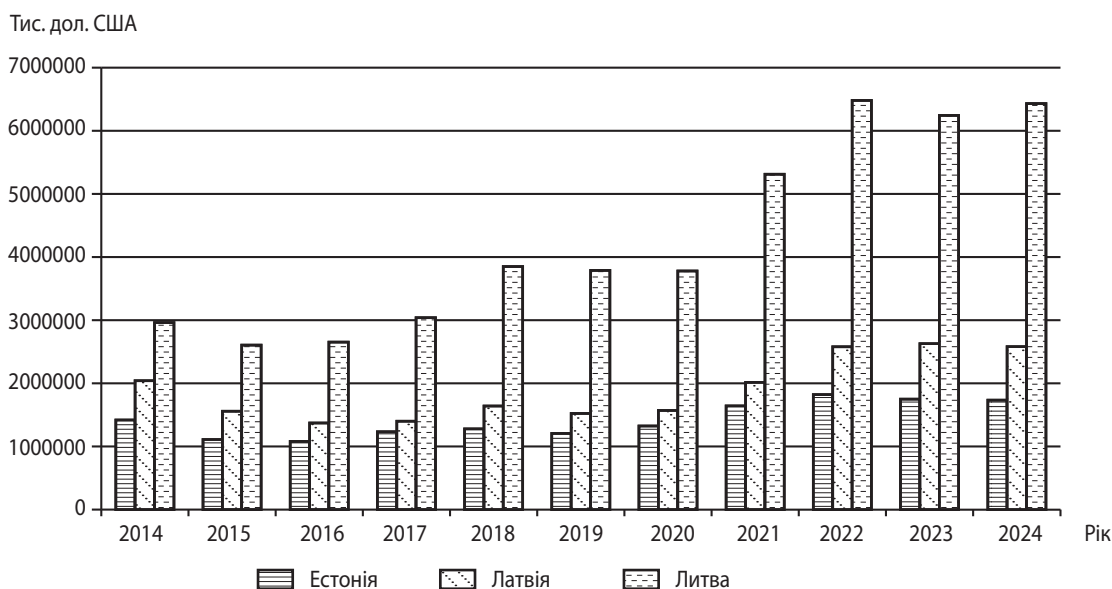

Рис. 5. Динаміка експорту Польщі до країн Балтії, тис. дол. США

Джерело: складено авторами за матеріалами [9].

Характерною рисою динаміки є різке зростання експорту у 2021–2022 роках, що відображає активізацію внутрішньоєвропейських торговельних зв'язків та ефекти постпандемічного відновлення економічної активності. Незначне зниження показників у 2024 році може бути пов'язано з геополітичною нестабільністю в регіоні та її непрямим впливом на торговельні потоки.

У товарній структурі експорту Польщі до Естонії у 2024 році переважали:

- ✦ засоби наземного транспорту, крім залізничного чи трамвайного рухомого складу (194 696 тис. дол. США);
- ✦ електричні машини та обладнання (140 484 тис. дол. США);

- ✦ ядерні реактори, котли, обладнання і механічні пристрої, їх частини (128 503 тис. дол. США).

Литва переважно імпортувала з Польщі:

- ✦ засоби наземного транспорту, крім залізничного чи трамвайного рухомого складу (481 680 тис. дол. США);
- ✦ паливо мінеральне, нафта та продукти їх перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні (459 895 тис. дол. США);
- ✦ ядерні реактори, котли, обладнання і механічні пристрої, їх частини (435 291 тис. дол. США).

Щодо Латвії, то основними товарами, що експортувала до цієї країни Польща у 2024 році, були:

- ✦ електричні машини та обладнання, їх частини; звукозаписна та звуковідтворююча апаратура (217 502 тис. дол. США);
- ✦ ядерні реактори, котли, обладнання і механічні пристрої, їх частини (193 639 тис. дол. США);
- ✦ засоби наземного транспорту, крім залізничного чи трамвайного рухомого складу (181 817 тис. дол. США) [9].

Структура імпорتنних потоків Польщі з балтійських країн (рис. 6) також демонструє лідерство Литви. Імпорт з Латвії та Естонії демонструє більш поміркові темпи зростання.

Польща імпортувала у 2024 році з Литви переважно такі товари:

- ✦ паливо мінеральне, нафту та продукти їх перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні (762 268 тис. дол. США);
- ✦ пластмаси і вироби з них (341 833 тис. дол. США);
- ✦ молочна продукція; яйця птахів; мед натуральний; харчові продукти тваринного походження (223 081 тис. дол. США).

Естонія переважно експортувала до Польщі:

- ✦ деревину та вироби з неї; деревне вугілля (71 606 тис. дол. США);
- ✦ електричні машини та обладнання, їх частини; звукозаписна та звуковідтворююча апаратура (47 179 тис. дол. США);
- ✦ ядерні реактори, котли, обладнання і механічні пристрої, їх частини (44 433 тис. дол. США).

У товарній структурі імпорту Польщі з Латвії домінували:

- ✦ паливо мінеральне, нафту та продукти їх перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні (70 347 тис. дол. США);
- ✦ деревину та вироби з неї, деревне вугілля (64 081 тис. дол. США);
- ✦ електричні машини та обладнання, їх частини; звукозаписна та звуковідтворююча апаратура (49 785 тис. дол. США) [9].

Загальні обсяги торгівлі між Польщею та балтійськими країнами суттєво перевищують відповідні показники українсько-балтійської торгівлі, що підтверджує переваги членства у спільному європейському ринку для інтенсифікації торговельного співробітництва. Виявлені тенденції свідчать про глибоку економічну інтеграцію країн регіону Центрально-Східної Європи та реалізацію потенціалу внутрішньоевропейської торгівлі в умовах усунення тарифних та нетарифних бар'єрів.

ВИСНОВКИ

Отже, можна зробити висновок щодо асиметричності характеру зовнішньоторговельних відносин між Україною, Польщею та балтійськими країнами у контексті розширення ЄС. Польща як країна – член ЄС демонструє значно більші обсяги торгівлі з балтійськими державами порівняно з українсько-балтійським співробітництвом, що підтверджує переваги членства у спільному європейському ринку.

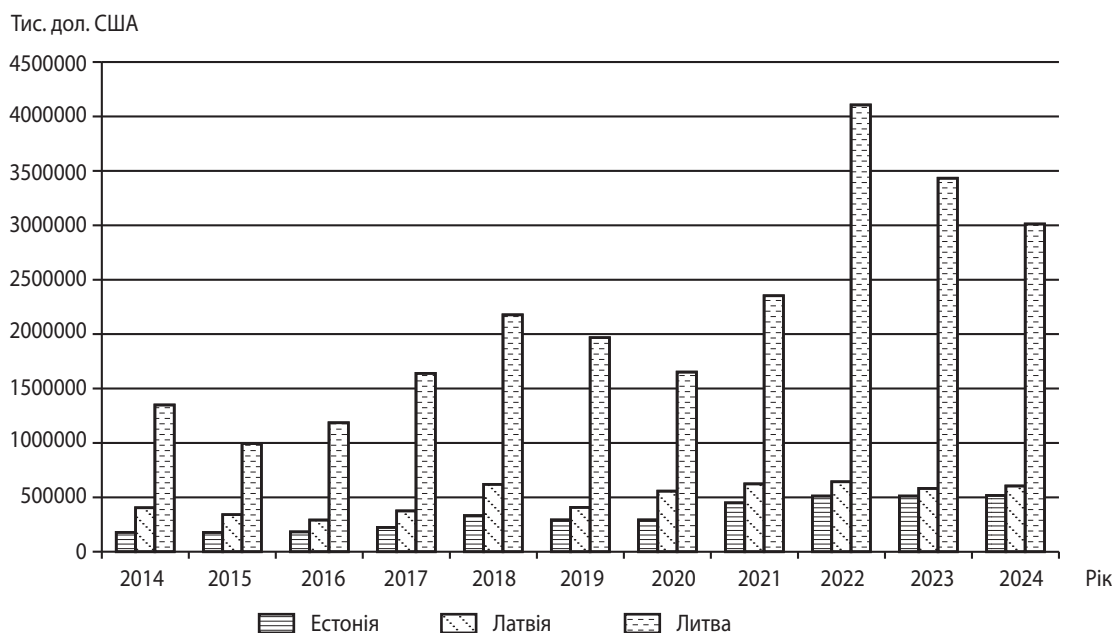

Рис. 6. Динаміка імпорту Польщі з країн Балтії, тис. дол. США

Джерело: складено авторами за матеріалами [9].

Польща є одним з найбільших торгових партнерів України та ключовим ринком збуту для українських товарів. Водночас російська агресія негативно вплинула на експортний потенціал України, спричинивши скорочення експорту у 2023–2024 роках при зростанні імпорту.

Виявлені тенденції актуалізують необхідність диверсифікації української торгівлі, використання досвіду країн регіону щодо євроінтеграції та розробки стратегічних механізмів відновлення експортного потенціалу в умовах європейської інтеграції України. Необхідно поглиблювати інституційне співробітництво з Польщею та балтійськими країнами у сфері торговельно-економічних відносин, використовуючи їхній досвід успішної інтеграції до ЄС. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

- Baldwin R., Wyplosz C. The Economics of European Integration. 6th ed. London: McGraw-Hill Education, 2019. 520 p.
- Dykha M., Dykha V., Konieczny G. Foreign Trade Activity of Ukraine and Poland. *International Interdisciplinary Scientific Journal «Expert»*. 2024. No. 1 (3). P. 29–44. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1982845>
- Poliakova J., Shayda O., Drebot N., Myronova M. Foreign trade relations of Ukraine with the EU countries. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej W Poznaniu*. 2025. 107 (4). DOI: <https://doi.org/10.58683/dnswsb.2018>
- Khadzhylil T., Nedelcheva A. The impact of the war in Ukraine on the economic development of the Baltic states: analysis of foreign trade // Українсько-Балтійські відносини: минуле та сьогодення : зб. наук. пр. Міжнар. круглого столу (м. Вінниця, 16 трав. 2025 р.). Вінниця : ВДПУ, 2025. С. 200–203.
- Ambroziak A. A. Poland's Extra-EU Trade After the EU Accession. *Siyasal. Journal of Political Sciences*. 2022. No. 31. P. 117–135. DOI: [10.26650/siyasal.2022.31.9458066](https://doi.org/10.26650/siyasal.2022.31.9458066)
- Enlargement 2004: Cohesion policy 20 years later. European Commission. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/whats-new/panorama/2024/05/05-08-2024-enlargement-2004-cohesion-policy-20-years-later_en
- Масик Ю. Р. Етапи процесу євроінтеграції країн Балтії: досвід для України. *Вісник НТУУ «КПІ»*. 2020. № 2 (46). С. 22–27. URL: <https://visnyk-ppsp.kpi.ua/article/view/226606>
- Шуба Т. П., Луняка В. А., Сашкова А. О. Шлях економічного розвитку Польщі до та після вступу до Європейського Союзу. *Економіка і суспільство*. 2017. № 13. С. 150–156.
- Trade Map. ITC. URL: <https://www.trademap.org/Index.aspx>
- Rail Baltica is included in the unified European transport corridor with Ukraine. URL: <https://www.railbaltica.org/rail-baltica-is-included-in-the-unified-european-transport-corridor-with-ukraine>

REFERENCES

- Ambroziak, A. A. (2022). *Poland's Extra-EU Trade After the EU Accession*. *Siyasal. Journal of Political Sciences*, 31, 117–135. <https://doi.org/10.26650/siyasal.2022.31.9458066>
- Baldwin, R., & Wyplosz, C. (2019). *The Economics of European Integration* (6th ed.). McGraw-Hill Education. London.
- Dykha, M., Dykha, V., & Konieczny, G. (2024). *Foreign Trade Activity of Ukraine and Poland*. *International Interdisciplinary Scientific Journal «Expert»*, 1(3), 29–44. <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/19828453>
- European Commission. (2024). *Enlargement 2004: Cohesion policy 20 years later*. https://ec.europa.eu/regional_policy/whats-new/panorama/2024/05/05-08-2024-enlargement-2004-cohesion-policy-20-years-later_en
- ITC. (n.d.). *Trade Map*. Retrieved from <https://www.trademap.org/Index.aspx>
- Khadzhylil, T., & Nedelcheva, A. (2025). The impact of the war in Ukraine on the economic development of the Baltic states: analysis of foreign trade. In *Ukrains'ko-Baltiys'ki vidnosyny: mynule ta s'ohodennya: zb. nauk. pr. Mizhnar. kruhloho stolu (m. Vinnytsya, 16 trav. 2025 r.)* [Ukrainian-Baltic relations: past and present: collection of scientific papers of the International Round Table (Vinnytsia, May 16, 2025)] (pp. 200–203). VDP. Vinnytsia.
- Masyk, Yu. R. (2020). *Etapy protsesu yevrointehratsiyi krayin Baltiyi: dosvid dlya Ukrayiny* [Stages of the process of European integration of the Baltic countries: experience for Ukraine]. *Visnyk NTUU «KPI»*, 2(46), 22–27. <https://visnyk-ppsp.kpi.ua/article/view/2266068>
- Poliakova, J., Shayda, O., Drebot, N., & Myronova, M. (2025). *Foreign trade relations of Ukraine with the EU countries*. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej W Poznaniu*, 107(4). <https://doi.org/10.58683/dnswsb.2018>
- Shuba, T. P., Luniaka, V. A., & Sashkova, A. O. (2017). *Shlyakh ekonomichnoho rozvytku Pol'shchi do ta pislya vstupu do Yevropeys'koho Soyuzu* [The path of economic development of Poland before and after joining the European Union]. *Ekonomika i suspil'stvo*, 13, 150–156.
- (n.d.). *Rail Baltica is included in the unified European transport corridor with Ukraine*. Retrieved from <https://www.railbaltica.org/rail-baltica-is-included-in-the-unified-european-transport-corridor-with-ukraine>